

Körösvidék

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, II., Szent István-tér 18.
Telefon: 60; este és ünnepnap: 409.

Felelős szerkesztő:
M I G E N D E Z S Ö

Ára hétköznap 14, vasárnap 20 fillér.
Előfiz.: 1/4 évre 9.80, 1 hónapra 3.40 P.
Postatakarékpénzt. csekk szála: 34.141.

Nép- és család- védelem

Az Országos Szociális Felügyelő-ség mint már közöltük — most tette közzé az 1940—42. évről szóló jelentését, amely a többi között fel-öleli a sokgyermekes családok statisztikai adatait is. Ennek összeállítására a sokgyermekes családok intézményesen történő támogatása cél-jából volt szükség.

A statisztika a következő képet adja:

A 4 és annál többgyermekes, a szülőkkel közös háztartásban élő családok száma Magyarországon (Budapest nélkül) 402.000 volt, míg az e családokban élő összes gyermekek száma 1,966.000-re rugott. A sokgyermekes családok túlnyomó többsége falun élt, összesen 340.000 család (85 %) és 1,663.000 gyermek, míg 36.000 család (9.0 %) és 177.000 gyermek a megyei városokban, 26.000 (6.0 %) és 128.000 gyermek pedig a thj. városokban élt.

Az egyes foglalkozási csoportok közül a sokgyermekes családok száma a legnagyobb volt a mezőgazdasági munkások és napszámosok között: 86.000 (21.5 %), ezután következett az 1—5 kat. holdas törpebirtokosok és bérlők csoportja 69.000 (15.0 %), majd az 5—10 kat. holdas birtokosok és bérlők: 42.000 (10.5 %), a gazdasági eselédék 38.000 (9.5 %), az ipar fogalmkörében dolgozó ön-állók és tisztviselők, tehát tulajdonképpen a kisiparosság 35.000 (8.8 %), a 10—12 holdas kisbirtokosok 26.000 (6.3 %), az 1 kat. holdon aluli birtokosok 21.000 (5.3 %) családdal. A sokgyermekes családoknak tehát közel háromnegyede, 294.000 család (72.5 %) az agrárnépesség köréből került ki. A mezőgazdasági népességben belül a proletár-jellegű kategóriák 145.000, a birtokkal rendelkező csoport pedig 149.000 sokgyermekes családot számlált.

A többi csoportból kiemelkedő ön-álló iparosok és tisztviselők csoportja 35.000 családdal, valamint a kisipari segédszemélyzet 11.000 családdal. Tehát a túlnyomóan kisiparosokból, valamint az alkalmazottakból álló két csoport 46.000 családot tud kimutatni, a gyáripár segédszemélyzetének 13.000 családjával szemben.

A vármegyék között a családok számának sorrendjében Pest, Szabolcs, Szatmár, Zala, Bihar és Borsod vármegyék állnak az első helyen. A sokgyermekes családokkal kapcsol-

latban felvett adatok gyakorlati szervezési célokat szolgálnak. A felvett egyéni lapokat ugyanis a felügyelő-ség a helyi szerveknek szétküldi, úgyhogy a szociális szükségletet köz-

ségeikig menő adatokat az egyes vármegyék és városok már a múltban megkapták, az egyéni családi kar-totéklapok szétküldése pedig a közeljövőben történik meg.

Kievtől nyugatra a németek kezébe került a kezdeményezés

Berlin, nov. 19

Német jelentés szerint a keleti arcvonalon a hadihelyzet a német csapatok részére továbbra is kedvezően fejlődik. Kievtől nyugatra levő arcvonalszakaszon magukhoz ragadták a kezdemé-

nyezést. Zsitomir vidékén a német ellentámadás eredményre vezetett. A német ellentámadás céljáról katonai helyen ugyan hallgatnak és pillanatnyilag nem látni tisztán, vajjon a zsitomir-kievti szakaszon vagy pedig a kievi egész orosz éket akarja

áttörni és a Dnyeper-vonalat vissza akarja hódítani.

Berlinben rámutatnak arra, hogy a szovjet Zsitomirnál folytatja erőfeszítéseit Korosztény irányába. A helyzet itt még áttekinthetetlen.

Erős légitévékenység nyugaton

Berlin, november 19.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint brit repülőkötelékek behatoltak a megszállt nyugati területek fölé és a ködös időjárás kihasználásával Berlin fölé is eljutottak. Az angol repülők gyújtó- és robbanóbombákat dobtak le. A német vadászok és a légvédelmi tüzéség hatásosan

szállt szembe a támadó angol gépekkel, így azok bombáikat a külvárosokra és más, nem katonai célokra dobták le. A brit gépek közül többet lelőttek a németek.

Lisszabon, november 19.

A brit hírszolgálat jelentése szerint esütörtökön este Londont légitámadás érte.

Megszilárdult a német ellenállás Itáliában

Lisszabon, november 19.

Az angol hírszolgálat jelenti Algiréből:

Az 5. és 8. hadsereg csapatai a legszilárdabb és legjobban megszervezett német ellenállással találkozottak, aminőre Salerno óta nem volt példa.

A 8. hadsereg megalakulása óta a leghidegebb és legkomorabb télnak néz elébe. Az 5. hadsereg csapataival együtt a legnagyobb természeti akadályokat kell legyőznie és a Rómába vezető út minden lépését még hatalmas esőzések és havazások is megnehezítik. (MTI)

Összefoglaló kimutatás a japánok bougainvillei sikereiről

Tokió, november 19.

Német Távirati Iroda jelenti: A legutóbbi huszonnégy óra folyamán Tokióban nem közöltek újabb részleteket az 5. bougainvillei légi csatában elért nagy sikerekről. Tokiói katonai körök véleménye szerint erre

nem is igen lehet számítani, legalább is mindaddig, amíg a Bougainville körüli vizeken folyó hadműveletek nem jutnak bizonyos zárópontra.

Mindenesetre bizonyos — hangoztatják Tokióban —, hogy azok a súlyos csapások, amelyeket az észak-

amerikaiak az utóbbi hetekben Bougainville körül szenvedtek, lényeges befolyással lesznek a további katonai eseményekre.

A Bougainville szigetétől délre eső Mono szigetén az első partraszállás 1943. október 27-én történt. Ettől a naptól kezdve egészen november november 17-ig a japán haditengerészeti öt csata során a következő eredményeket érte el.

Elsüllyesztett 5 repülőgéphordozóhajót — ezek közül kettő nagy mintájú volt — négy csatahajót, tizenöt cirkálót, tizenkét rombolót vagy kis-cirkálót, egy nagy hadihajót, amelynek mintája nem ismeretes és tíz szállítóhajót.

Súlyosan megrongált három repülőgéphordozóhajót, két csatahajót, tizenegy cirkálót, tizenegy rombolót, illetve kis cirkálót és öt szállítóhajót.

Ezenkívül az amerikaiak a légi csatákban több mint 500 repülőgépet vesztek.

A japán részről szenvedett veszteségek ezzel szemben teljesen lényegtelennek mondhatók. A csatákban két japán romboló süllyedt el, ezenkívül két cirkáló rongálódott meg. A légi harcokból 118 japán repülőgép idáig még nem tért vissza.

A hatalmas különbséget az ellenséges és a japán veszteségek között az magyarázza, hogy a japánok sikereiket csaknem kizárólag félelmetes légi torpedóvetőik harcbevételével érték el.

Méhészet

Rovatvezető: **Darida Károly**

A jó egyesületi elnök

első szolgálja az egyesületnek. Ebben örökdió az egyesület erkölcsi és anyagi érdekei fölött. Lelkiismeretesen és becsületesen dolgozik egyesületének felvirágoztatásán, nem azért, hogy tagjaitól elismerést, hálát és köszönetet kapjon (inkább kritikát és gáncsot szokott jutalmul kapni), hanem azért, mert kötelességeit vállalt az elnöki tisztség elfogadásával és kötelességét férfiasan és becsületesen teljesíti minden elismerés várása nélkül. Amelyik elnök nem így gondolkodik, mondjon le, adja át a helyét másnak!

Sokan mondták már nekem, hogy nem érdemes a közügyekért harcolni, az egyesületnek ingyen dolgozni, mert az emberek rosszak és hálátlanok. En nem írom alá ezt a felfogást százszázalékig, nekem az egyesületben ellenzékem még nem volt.

A Békésvármegyei Méhészeti Egyesületben tömörült 37 községi egyesület vezetői között a legtöbb nagyon lelkiismeretes, kiváló elnök, ezért gyarapodott tekintélyben és anyagiakban is egyesületünk rövid idő alatt.

Hivatalos lapunk, a »Körösvidek« mult szombati számában felhívtam elnöktársaimat: jelentsék azonnal, hogy elegendő etetőcukorutalványt kaptak-e, szükséges-e még több utalvány? De azt is jelentsék, ha fennmaradt a község méhészeti részére kiutalt etetőcukorengedély, mert azt módomban van átutaltatni oda, ahol szükséges.

Akik bejelentették igényüket újabb etetőcukorutalványra, azok érdekében megtettem a lépéseket, mert újabb cukorkiutalásban részesültünk. Akik nem olvassák rendszeresen a Körösvidek »Méhészet« rovatát és nem jelentették be nálam a szükségletet, azok forduljanak azonnal Stáhy György m. kir. méhészeti felügyelőhöz Szegedre, jelöljék meg, hogy hány mázsára van igényük, ő az utalványokat a jövő hét elején megküldi.

Ahol maradt fenn utalványt, ott nem kell kérni újabb utalványt, hanem folytatólagosan kell utalni azok részére, akik azt jogosan igénylik.

Felhívás

a magánháztartásokhoz

A háború ötödik évében részben az anyagihiányra, részben a megnövekedett szükségletre tekintettel elkerülhetetlen a villamosenergiával és a gázzal való takarékoskodás.

Felhívja ezért a minisztérium a magánháztartásokat a villamosenergiával és a gázzal való legmesszebbmenő takarékosagra. Ne fogyasztunk feleslegesen villamosenergiát és gázt! Nevezetesen: a helyiségek világítására nem feltétlenül szükséges égőinket kapcsoljuk ki, nagyobb égőinket kisebbekre cseréljük ki és gondosan ügyeljünk arra, hogy azokat a helyiségeinket, amelyekben senki sem tartózkodik, ne hagyjuk megvilágítva és egyébként is a legnagyobb figyelmet fordítsuk a villamosenergiával való takarékosagra. Gázfogyasztásunkat is a lehető legkisebb mértékre korlátozzuk.

A minisztérium elvárja a közönségtől, hogy amikor a kormányzat a hivatalos lap szerdai számában megjelent kormányrendelettel kénytelen volt az összes ipari, kereske-

delmi és mezőgazdasági üzemek, sőt az összes háziüzemek villamosenergia- és gázfogyasztását is korlátozni, ennek a felhívásnak mindenki önként tesz eleget. A minisztérium utasította az energiát szolgáltató vállalatokat annak szigorú ellenőrzésére, hogy a fogyasztók eleget tesznek-e ennek a felhívásnak. Ha az ellenőrzés azt állapítaná meg, hogy a fel-

hívás nem vezetett eredményre, a minisztérium a magánháztartások villamosenergia- és gázfogyasztása tekintetében is a legszigorúbb korlátozó rendelkezéseket fogja életbe léptetni és a rendelkezések megszegőinek megbüntetéséről és a fogyasztásból való kizárásáról is gondoskodni fog.

Eden területeket ígért Törökországnak, ha belép a háborúba

Lisszabon, nov. 19

A News Chronicle ankarai tudósítója szerint úgy tudják, hogy Eden Menemendzsoğlu előtt kifejtette, hogy Törökország esetleges területi gyarapodása a háború győztes befejezése után nem annyira az adott segítség nagyságától, mint inkább attól függ, hogy Törökország segítségét milyen időpontban ajánlja fel. Ankarában válaszul megállapítják, hogy a szövetségeseknek nincs mit felajánlani, olyasmit, amit Törökország óhajtana. Törökország 20 évvel ezelőtt állapította meg határait és nem kívánja azok kiszélesítését. Megállapítható tehát általánosságban, hogy amennyiben Törökország egyáltalán kívánna bizonyos területeket a Dodekanesoson ott elsősorban a görögöknek van jogigényük, akik harcoltak és szenvedtek, míg Törökország nem vett részt a háborúban.

Ankara, nov. 19

A köztársasági néppárt kép

viselő tagjai zárt ülésre ülések össze, hogy meghallgassák Menemendzsoğlu külügyminiszter nyilatkozatát. A tanácskozást egyórás megszakítás után este 9 óráig tovább folytatták.

A török néppárt parlamenti csoportja zárt ülésen a külügyminiszternek Edennel folytatott kairói megbeszéléseiről szóló beszámoló után jóváhagyta a kormány külpolitikáját. Ezt követően a török néppárt független csoportja a külügyminiszter meghallgatása után hasonlóképpen hozzájárult a török kormány által követett külpolitikájához.

Ankara, nov. 19

Német Távirati Iroda: A török katonai körökben változatlanul hangoztatják, hogy Törökország magatartásában nem várható változás, ha a hadihelyzetben igen lényeges változás nem következne be, úgy Törökország eddigi nem hadviselő politikája nem változik.

Rendelet

a légitámadás esetén való javadalmazásról

A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a minisztériumnak az egyes munkavállalóknak, illetőleg hozzátartozóiknak légitámadás esetében járó javadalmazása tárgyában kiadott rendeletét.

A rendelet hatálya alá tartozó olyan ipari, kereskedelmi, közlekedési, bányászati és kohóvállalatokat (üzemeket, üzleteket), amelyek leg-

alább öt munkavállalót foglalkoztatnak, arra kötelezi, hogy ha légitámadásból, vagy légitámadás elhárításából kifolyóan üzemüket (üzletüket) megszüntetni, vagy szüneteltetni kénytelenek, munkavállalóik részére a légitámadás napjától számított két hét tartamára a javadalmazást abban az esetben is fizessék meg, ha ez alatt az idő alatt a munkavállalókat nem foglalkoztathatják. Ez akkor a szabály alól a rendelet csak azokat az eseteket veszi ki, amikor a munkavállaló munkaviszonya a szerződésileg kikötött határozott időtartam lejártáig folytatva vagy a légitámadás időpontja előtt történt felmondás következtében az említett két hét elteltéig megszűnik, vagy ha a munkavállaló a munkaviszonyt a két hét elteltéig a vállalatnak fel nem róható okból maga szünteti meg.

Legfrissebb német lapok

Wiener Illustrierte
Das Illustrierte Blatt
Münchener Illustrierte Presse
Berliner Illustrierte Zeitung
Das Schwarze Kreuz
Illustrierte Brochekter

Der Adler a Gígant óriás géppel
Kaphatók a TURUL Hírlapkiadóháznál
Andrássy út 12. Telefon 5-37

lőikat nem foglalkoztathatják. Ez akkor a szabály alól a rendelet csak azokat az eseteket veszi ki, amikor a munkavállaló munkaviszonya a szerződésileg kikötött határozott időtartam lejártáig folytatva vagy a légitámadás időpontja előtt történt felmondás következtében az említett két hét elteltéig megszűnik, vagy ha a munkavállaló a munkaviszonyt a két hét elteltéig a vállalatnak fel nem róható okból maga szünteti meg.

A munkavállaló, ha őt a munkaadó a korábbi munkakörében foglalkoztatni nem tudja, a munkaadó által kijelölt egyéb munkát is köteles elvégezni, mert különben a javadalmazáshoz való igényét elveszti.

Megilleti a kétheti javadalmazás a munkavállalót abban az esetben is, ha szolgálata (munkája) közben légitámadásból vagy a légitámadás elhárításából kifolyóan szerzett sebesülése stb. folytán munkaképtelenné válik. Ha pedig a munkavállaló az említett körülmények között életét veszti, a javadalmazás a megjelölt eltartottat illeti meg.

Önként értetődően emellett fennmarad a jogszabályokban biztosított egyéb igényük.

A vállalat a rendelet alapján kifizetett javadalmazás megtérítését kérheti a Légitámadások Kártalanítási Alapjától.

A fentemlített olyan vállalat, amely üzemét (üzletét) légitámadásból vagy légitámadás elhárításából kifolyólag megszüntetni vagy szüneteltetni kénytelen, a munkavállalói körében a légitámadás napjától számított egy hónapon belül felmerülő minden elbocsátást köteles a helybeli állami (hatósági) munkaközvetítő hivatalnál, ha pedig ilyen helyben nincsen, a községi előjáróságnál (városokban a polgármesternél) haladéktalanul bejelenteni.

Békéscsabán

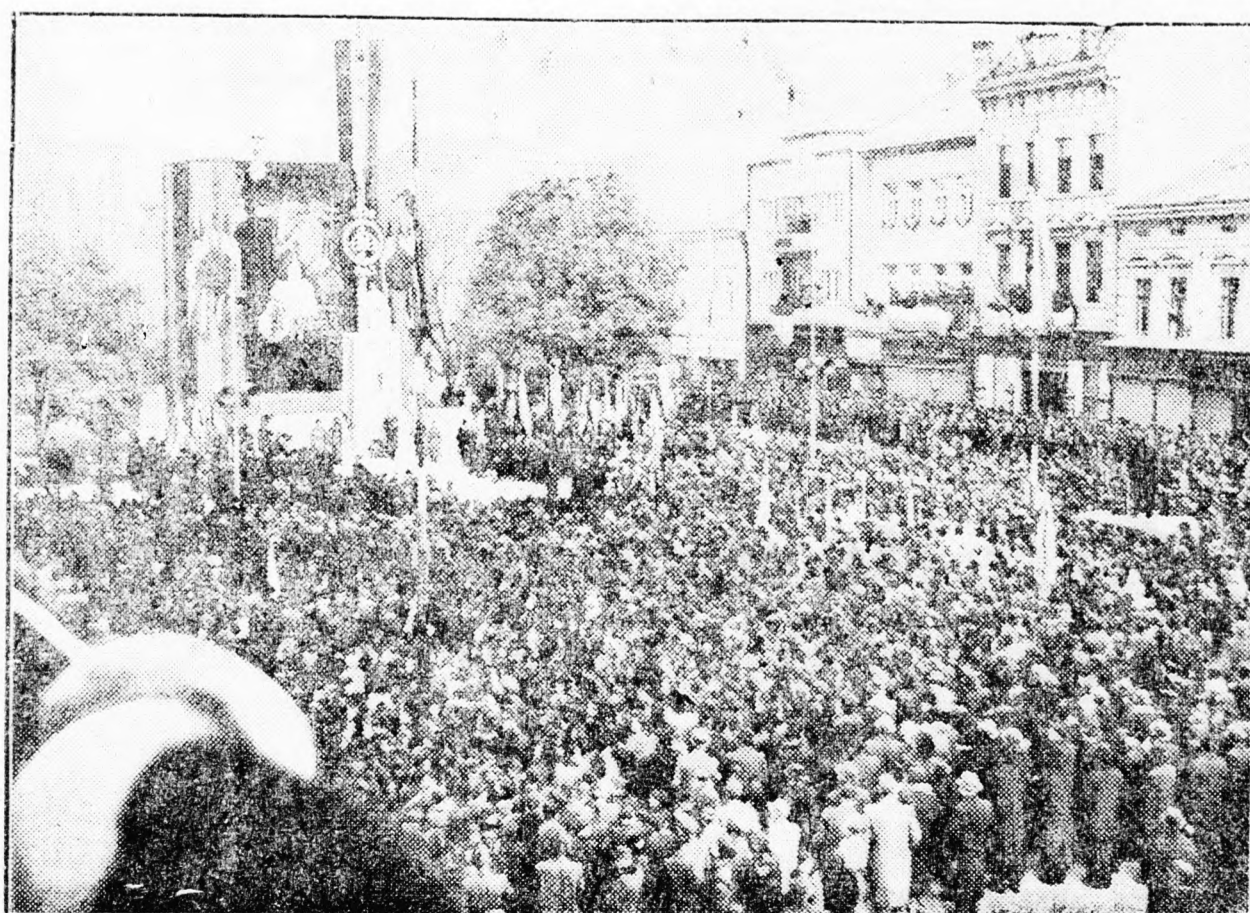
akart meghalni

egy budaörsi leány

Szerdán este 7 óra tájban az Andrássy-úton járókelők a 25. számú ház előtt egy habzószájú fiatal leányra lettek figyelmesek, aki a háznak dőlve guggolvaült a járdán és látszott rajta, hogy nagy fájdalmai vannak. Az emberek azonnal hozzá siettek. Kérdésükre a fiatal leány elmondta, hogy Hausler Julianna 23 éves, budaörsi, Lenkei utca 1/5 szám alatti lakos és az utcán jártában, öngyilkossági szándékból lúgkoldatott ivóit.

Az esetről a legközelebbi telefonállomásról értesítettek a mentőket, akik azonnal kimentek a helyszínre és a fiatal lányt, beszállították a kórházba. A leány állapota elég súlyos. A kórházban rögtön gyomormosást alkalmaztak Hausler Juliannán, s így minden remény meg van rá, hogy rövidesen felépül.

Öngyilkosságának okát nem árulta el a fiatal leány, annak tisztázására a hatóság indított vizsgálatot.

Kassa hazatérésének 5-ik évfordulóján hatalmas tömeg hallgatta a miniszterelnök szózatát

Hull beszámolója a moszkvai értekezletről a kongresszus előtt

Lisszabon, november 19.
Hull amerikai külügyminiszter a kongresszus előtt beszámolt a moszkvai értekezletről. Hangoztatta, hogy a moszkvai értekeztet jelentős lépés volt mind a háború megnyerése, mind a háború utáni béke biztosítása érdekében. Az ellenségeskedések befejezése után a szövetséges hatalmak más államok területén nem használják fel csapataikat, csak a közös megegyezés után. Ezzel a nyilatkozattal — Hull szerint — Anglia,

az USA, Kína és a Szovjet letették a háború utáni együttműködés alapját és lehetővé tették, hogy nagy- és kismemzetek békében és biztonságban éljenek. Ismertezte ezután a moszkvai értekeztet határozatait és beszámolt az Ausztriára vonatkozó nyilatkozatokról is. Az értekeztet figyelmet szentelt több olyan kérdésnek, mely a békébe való átmenethez fűződik. A határookra vonatkozó kérdéseket az ellenségeskedések befejezéséig függőben hagyták.

Minden akadályon

(M. kir. 2. honvéd haditudósító század.
Szabó Sándor zászlós.)

Ukrajna, október közepén.

Az oroszországi harcok területei megváltozása következtében szükséges átcsoportosító hadmozdulatok a magyar megszálló erő alakulatai és intézetei példás rendben és fennakadás nélkül hajtották végre. Mi, akik a megszállt területeken mindenütt láttuk ezeket az átcsoportosításokat és ismertük azokat a mindenütt fellépő akadályokat, tapasztalhatjuk, hogy az oroszok által vezetett útvonalakat, amelyekben a csapatmozgatások folytak, mi tudjuk csak, milyen derekas munkát végeztek honvédeink. A legtöbb alakulatnak rövid idő állott rendelkezésére, hiszen régi állomáshelyükön be kellett várniuk a felváltó szövetségeseket és csak azután, de sok esetben egy nap, vagy néhány nap alatt kellett új biztosítóterületeket elfoglalniuk.

Az ideai szokatlanul száraz és napos ukrainai őszi nagyban hozzájárult a csapatmozdulatok sikeréhez, de még inkább támogatta a mocsárvidéket és az erdőket. Fehér-Oroszországban és Ukrajnában szétszórt moszkvai vörös orvlövészbandákat, amelyeknek elsődleges feladatuk volt ahogyan egy elfogott moszkvai orvlövészparancsnok vallomásaiból kitűnik — a csapatmozdulatok minden úton-módon való zavarása, esetleg megakadályozása.

A nehéztérpén ukrainai utak, a zsúfolt vasútforgalom és a távolságok mellett bizony különös gondot és veszélyt jelentenek ezek a banda-támadások, amelyek szakadatlanul, éjjel-nappal, országúton és vasúton, mindenütt nekilendültek, hogy egy-egy honvédelakulatot megzavarjanak, késleltessenek, megsemmisítsenek.

A magyar csapatok, ahogyan a városi tisztogató hadműveletek során is, itt is leleményességükkel, rámenő kemény bátorságukkal, akadályt nem ismerő elszántságukkal és sok esetben fegyverük mellett két kezük izosztó és kimerítő munkájával is,

minden akadályon át elérték kijelölt céljukat.

A végtelen méretekben szétterpeszkedett Pripjot-mocsarak derekába vágott úton az egyik felvidéki tüzérszázadunkkal mentünk. Harmadik napja gyúrtuk már a kilométereket, egymásután, az előre tarbevett és meghatározott menetcélok szerint. Ma estére be kellett érniük új helyünkre.

Kereken ötven kilométer.

A nehéztérpén földút az erdők között húzódott. A lovak izzadtan cipelték a karsú lövegeket, hátrább a vonat kocsijainak kerekei nyikorgtak, megviselte őket a harmadnapos kinszenvedésesen rossz földút.

Eddig még simán ment az utunk. Egy-két felrobbantott hídát kerültünk ki, térdig, meg derékig gázolva a mocsárban, egy kisebb, tapogatózó orvlövészbandát vertünk vissza, az úttestre döntött fákat kerültük ki, de semmi különös, vagy említésre méltó dolog nem történt. Előttünk egy utászszázad ment, az erdőben az oldalbiztosító járőrök. A hajnali sűrű köd nehezen és lassan szakadt el a földtől, mintha húzta volna magához a nedves, mocsaras erdőaljat, de ahogy átgúrta magát a nap a ködön, pillanatok alatt felszívta, elfújta.

Az erdő ezen az útszakaszon egészen kínos az út mellé és sűrű volt, az oldalbiztosító járőrök bizony kemény munkával tudták csak előreverekedni magukat az összenőtt bokorágak között, a giz-gaz és a sokszor derékig süppedő iszapos talajon.

Igy lassabban ment az oszlop.

De szerencsénkre.

Nyugat felől feltűnt az út felett az útelőőröző karsú gölygép, majdnem ráült az úttestre és az utászszázad aknakutató járőre előtt csomagot dobott le. A csomag egy köre erősített jelentés volt. »Kb. 800 méterre aknák. Az erdőben behúzódott orvlövész-csoport. Vigyázz!«

A menetoszlop parancsnoka pillanatok alatt intézkedett.

»Megerősített géppuskás-osztag in-

Pyramidon

TABLETTÁK

Fejfájás, fájdalmak
és rossz közérzet ellen.

dul előre, egy aknaszedő utászrajjal, mögötte megfelelő távolságban az oszlop folytatja útját.»

Ugyátszik, az orvlövészek észrevették, hogy erősebb oszloppal kerültek szembe. Visszahúzódtak. Az utászraj pedig sasszemekkel gyorsan akadott rá az aláaknázott útrészre. Óvatosan, lassan álltak neki a fiúk. Alföldi gyerekek »szpecializáltak« magukat az orosz aknaszedésben. Egy óra alatt megtisztították az utat az aknazártól.

Tizennégy dobozknát szedtek fel.

A felrobbantott hidak sora tovább folytatódott. Ez már a tizedik volt. De eddig még könnyen került ki az oszlop, itt azonban kétoldalt terpeszkedett a mocsár: a gáz, puha, iszapos mocsár.

Az utászszázad, meg a tüzekek is nekiálltak: dorongút építettek. Sirtak a fűrészek, koppantak a fejszecsapások, dolgozott mindenki, hiszen a nap már túljutott a délidőn és estére be kellett érniük új helyükre. A kivágott fatörzseket az iszap háttára rakták, kétsorban egymás fölé, a széleken le is kötötték.

Másfélkilométer távolságon kellett kisebb megszakításokkal a dorongút. De elkészült. Azután indultak a lövegek, lassan, óvatosan másztak keresztül a fatörzseken, alattuk imbojgott a mocsár, de a faút birta a

terhet. Az oszlop keresztül jutott rajta.

De ez nem volt elég.

A következő kanyarban kidöntött fák állták el az utat, a fák alatt aknák. Ennek nekiállt az utászszázad és már majdnem végeztek, amikor oldalról meglepetésszerű tüzet kaptak. De csak egy pillanatig, mert az oldalbiztosító járőr már tüzelt is, kézigránátok robbantak. A harc nem tartott sokáig. Tizenkét orvlövész maradt ott az iszapban.

Igy ment tovább az oszlop.

De nemcsak ez a felvidéki tüzérszázad, minden alakulat így küzdött, verekedett, erőszakolta magát előre az utakon, mindenütt ott voltak az orvlövészek kezényomai, hídát véletlenül és a legkritikább esetben találtunk épen, az utak aláaknázva voltak, a vasútvonalakat felrobbantották. Volt egy különösen veszélyes vonalszakasz, ahol egyetlen éjszaka 1200 robbantás történt. Ugy festett a pályatest, mint egy összeroncsolt hernyó.

De semmi sem jelentett lehetetlent a csapatok előtt és elérték céljaikat. Minden akadályon át.

* Bereczky: »Jézus élete« és Szerberényi: »Ev. keresztény világnézet« című tankönyveket vásárol a Körösvidek-bolt könyvosztálya.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítem a t. gazdaközönséget, hogy
**vásárolok búzát, árpát, zabot, tengerit, mákot,
babot, lencsét, lucernamagot, napraforgó-
magot, tökmagot stb.**

A beszállított tökmag után szappan vásárlási utalványt adok.
A megvásárolt áruk a Jurcsék-féle pontrendszerbe beszámítanak.

GAGÓ ANDRÁS GABÓNABIZOMÁNYOS
FERENC JÓZSEF-TÉR 18

HÍREK

— Iparosnap lesz vasárnap Jászárokszálláson. Vasárnap a jászárokszállási ipartestület a debreceni kereskedelmi és iparkamarával, valamint az Iparosok Országos Központjának részvételével Jászárokszálláson az iparosok és kereskedők társadalmának sok ügyes-bajos dolga megbeszélése végett kamarai panasz- és felvilágosító napot rendez. Ezen az értekezleten a kamarai kiküldöttek és a magyar iparoság vezető férfiai nyújtanak felvilágosításokat és megígérték részvételét dr. Tóbiás Kornél, az iparügyi minisztérium kisipari osztályának vezetője is, aki minden aktuális iparoskérdésről nyilatkozni fog.

— A vadorzók lelőttek egy göröcsönyi vadort. Pécsről jelentik: Szász József göröcsönyi vadőr a határban járt, amikor hátulról egy orvvadász rálőtt. A sörétek a lapocka alatt hatoltak testébe, azonban még volt annyi ereje, hogy orvoshoz vándorogjon el, aki elsősegélyben részesítette, majd beállította a klinikára. A nyomozás megindult.

— Országos vásár Békéscsabán. Békéscsabán a legközelebbi országos állat- és kirakodóvásár a következő napokon lesz: december 4-án, hétfőn szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertésvásár, 7-én, kedden ló-, szamar- és öszvérfelhajtás, 8-án, szerdán kirakodóvásár. Az állatvásárra vezmentes helyről szabályszerűen kiállított marhalevéllel mindenféle állat felhajtható.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— Leesett a kerékpárról a sikos járdán, eltörte a lábát. Súlyos szerencsétlenség érte szerdán este Filipinyi Lajos békéscsabai, Tinódi-u. 3 szám alatti lakost. Filipinyi Lajos a gróf Tisza István-úton haladt kerékpáron és amikor a 16-os szám ház elé ért, a kerékpár a sikos járdán megcsúszott és Filipinyi Lajos leesett a kerékpárról. Az esés olyan szerencsétlen volt, hogy Filipinyi eltörte a lábát. A mentők lakására szállították Filipinyi Lajost.

— Megszökött az újvidéki börtönből egy feyenc. Újvidékről jelentik: Nikolin Brankó, akif egy héttel ezelőtt lopásért kétévi börtönbüntetéssel sújtott az újvidéki törvényszék, tegnap délután a fogház udvarán favágással foglalkozott Nikolin egy óvatlan pillanatban a nyitott ablakon keresztül beugrott a pin-cébe és onnan sikerült kijutnia az utcára. Nikolin Brankót a jugoszláv és magyar hatóságok különféle betörések és csalások miatt már kétszer ítélték el. A szökött feyenc ellen rádiókörözést adtak ki.

— A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden december 4-én délután 3 órakor, a szegedi felsőipariskolában lesznek. A vizsgálati kérvényeket kellően felszerelve (Fenyő-utca 3) kell beküldeni.

Amerikai vélemény — európai országhatárokról

Bern, november 19.
(Bud. Tud.) Az »Exchange Telegraph« washingtoni jelentése szerint a határmegvonások kérdésének rendezését különösen Lengyelországot, Romániát és a balti államokat illetően, a háború utáni időkre halasztják. Hangoztatják washingtoni poli-

tikai körökben azt is, hogy a lengyel kérdés sok és súlyos problémát jelent, míg Besszarabiát, a volt Monarchia egyik részét, amelyet később Romániához csatoltak, már most mint »keleti-Elszász-Lotharingiát« emlegetik.

Visszaállítják a szeged-nagyvárad sebesvonalat

Beszámoltunk arról, hogy az érdekelt vármegyék és városok képviselői felkeresték dr. Zindely Ferenc kereskedelemügyi minisztert s kérték, hogy állítsák vissza a Szeged és Nagyvárad között közlekedő sebesvonal-

párt. A miniszter ígéretet tett, hogy mihelyest lehet, teljesíti a kérést. Mint most értesülünk, a 1602-es és 1601-es sebesvonalpárt már a közeli napokban visszaállítják Szeged és Nagyvárad között.

Hivatásszervezeti küldöttség az iparügyi miniszternél

Bornemisza Géza iparügyi miniszter fogadta azt a küldöttséget, amely a Hivatásszervezet részéről több időszerű munkáskérést terjesztett elő. A munkásküldöttségben majdnem minden szakma képviselve volt és így általános munkáskérdéseket tett szóvá a miniszter előtt.

A munkaügyi felügyelőség, a bérmegeállító bizottságok, a gyermeknevelési pótllék, fizetési szabadság, valamint a munkás-ság közellátási és ruházatkérdési problémája ügyében nyújtott át tömör emlékiratot és kérte, hogy az abban foglaltakat tegye megfontolás tárgyává.

Bornemisza miniszter válaszában közölte, hogy a Hivatásszervezet által felvetett kérdéseket komolyan tartja. A munkaügyi ellenőrzés továbbfejlesztésére szervezett formában most kerül sor. Bizonyos feladatok ellátására újra létrehozzák az utóbbi években munkájukat szü-

neteltető bérmegeállító bizottságokat. Minden remény megvan rá, hogy újra emelik a gyermeknevelési pótllék összegét. Az igényjogosultak körét is igyekeznek szélesíteni, hogy lehetőleg minden 5 munkánál nagyobb létszámú műhelyben alkalmazottak részesüljenek a gyermeknevelési pótllékban.

A közellátási kérdésekben bejelentette, hogy a kormányzat mindent el akar követni a rendkívüli helyzet súlyának könnyítésére. Az ipari, kereskedelmi és bányamunkásság bizakodással és várakozással fogadja Bornemisza miniszter bejelentéseit.

Kellemes szórakozást

nyújt mindenkinek a képes **Vasárnapi Ujság**. Színes kiállítás, gazdag tartalom és ára csak 20 fillér. Kérjen minden szombaton és vasárnap a **Vasárnapi Ujságot**. Terjeszti a Turul Keresztény Sajtóiroda és árusítja. Ne feleddje, a **Vasárnapi Ujság** című képes lap **CSAK 20 FILLÉR!**

ÁRPAD Filmszínház

Előadások: hétköznap fél 6, fél 8, vasárnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Szombat
Vasárnap
Hétfő
Kedd
Szerda
Csütörtök
Péntek

Féltékenység

TOLNAY KLÁRI
SOMLAY ARTUR
NAGY ISTVÁN
LÁNCZY MARGIT
VASZARY PIRI
GÁRDAY LAJOS

Színház

Szombaton tartja utolsó előadását Inke Rezső társulata

Szombaton délután a Tokaji aszuban, este kívánságversenyen lép fel Pethes Ferenc

Az Inke-társulat békéscsabai szereplésének programja a kényszerítő körülmények miatt megváltozik. Pethes Ferenc vasárnap másirányú elfoglaltsága miatt nem jöhet Békéscsabára a vasárnap helyett szombaton lép fel a Városi Színházban. Emiatt az Inke-társulat holnap, szombaton tartja utolsó előadását Békéscsabán. Szombaton két előadás lesz. Délután fél 4 órai kezdettel a »Tokaji aszú« c. darab kerül műsorra, este háromnegyed 7 órakor pedig kívánságverseny lesz. Pethes Ferenc mind a Tokaji aszuban,

mind pedig a kívánságversenyen fellép.

A kiváló művész békéscsabai vendégszínház iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Előreláthatólag szombaton délután és este is megtelik a színház közönséggel.

A falu rossza

Inke Rezső színtársulata csütörtökön este tartotta utolsóelőtti előadását. A rövid, kéthetes vendégszínház ideje alatt sok kiváló előadásban gyönyörködtünk, a csütörtöki azonban mindegyiken túltett. A jólismert szépségű szereplők egytől-egyet tudásuk javát adták. Korányi Dénes járt az élen, akihez hasonló Göndör Sándort nagyon régen nem láttunk. A szilaj, sűrűvérű parasztlégy figurájában maradéktalanul érvényre jutott mind férfias egyénisége, mind nagyszerű színészképessége. Vele egyenrangú alakítást nyújtott Radnay Irén, ez a sokoldalú, bájos, nagytudású művésznő. Finom

Rózsija felejthetetlen marad számunkra. Őszintén sajnálhatjuk, hogy ez a kitűnő primadonna, akihez hasonló évek óta nem játszott a békéscsabai színpadon, elhagyja városunkat. Reméljük azonban, hogy előbb vagy utóbb viszontláthatjuk a békéscsabai színpadon. Ugyanezt mondhatjuk Tarnay Józsefnek is. Ő is a legjobbak közül való, őt is örömmel látnánk viszont Békéscsabán, mint színészt és mint rendezőt is.

Benkő Ilona, Takács Oszkár, Medgyessy Rózi, dálnoki Nagy Imre és Pálffy Mariska izes játéka nagyban hozzájárult az est forró sikeréhez.

Heli műsor:

Pénteken: Nincs előadás.
Szombaton d. u. fél 4 órakor: Tokaji aszú. Operett. Pethes Ferenc vendégszereplésével.

Szombaton este háromnegyed 7 órakor utolsó előadás: Nagy kívánságverseny Pethes Ferenc és az egész társulat fellépésével.

Megbízható, ügyes, szorgalmas mindenesleányt keresek

előkelő keresztyén úrcsaládhoz

Budapestre

jó ellátással és megfelelő fizetéssel. Jelentkezés Hubertus gyárban délután 4/5-5-ig.

— Ezen a héten a Réthy és a Thöresz gyógyszerár tart éjjeli szolgálatot.

A KÖRÖSVIDEK KÖNYVUDONSÁGAI:

Traeger Ernő: A zsolnárok könyvei. 10.—
G. Réthy Pál: Versenysakk. 8.80
Sötér István: A templomabló. 14.50
Luigi Pirandello: Az ezerarcú ember. 8.90
Wilhelm Fitcher: Kinából Indiába. 22.—
A regényírás mestere: A szerelem kalandjai. 20.80
John Knittel: Aba El Kader. 19.80
Dr. Belányi László: Zsidóbutatás. 4.—
Benedek Elek: Falusi bohémek. 12.—
Marta Ostenso: A fű magasra nő. 14.—
Mareel Arland: Feltésvérek. 16.80
Reményik Sándor összes

Makói Metesz szárítógézem keres

két szakértő stabilgépészt

megfelelő javadalmazással.

Jelentkezni személyesen
üzemzetőségénél Makó.

Apróhirdetések

Jókarban levő katonai extraruhát vennék. Levélbeni értesítést vitéz Gömbös Gyula-út 43. Ugyanott kifutó felvétetik.

Perfekt szakácsnő pusztára keresetik. Cím Okulárium, Andrassy-út 6.

Legújabb dalszövegekből összeállított filléres **dalokönyvek** kaphatók a Turul Sajtóirodában, Andrassy-út 12. Téglaformos a kalapom, Esik eső, Gyógyfátom a felkém stb.

Faasztergályosságát állandó munkára jó kereseti lehetőség mellett felvesznek. **Bereczky Sándor Békés**

Bejáró takarítónőt délelőttre felvesznek Thurzó utca 2. Szegedlaviacs